

تایخه عزاداری اهل سنت بر امام حسین علیه السلام

پژوهشی مستند پیرامون پیشینه سوگواری،
واقعه عاشورا، تحریف عاشورا و مشروعیت عزاداری
از دیدگاه اهل سنت

تألیف: حسین تهرانی

تهران، حسین، ۱۳۴۰
 تاریخچه عزاداری اهل سنت بر امام حسین علیه السلام
 پژوهشی مستند پیرامون پیشینه سوگواری، واقعه عاشورا، تحریف
 عاشورا و مشروعیت عزاداری از دیدگاه اهل سنت
 تألیف: حسین تهرانی
 غیر طوبای محبت، ۱۳۹۴
 ۵۱۰ ص.
 ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۶-۰۶۲-۵
 قیفا
 تاریخچه عزاداری اهل سنت بر امام حسین علیه السلام
 کتابخانه: ص ۴۲۱ - ۴۹۰: همچنین به صورت زیرنویس
 عنوان دیگر: پژوهشی مستند پیرامون پیشینه سوگواری، واقعه عاشورا
 حسین بن علی علیه السلام امام سوم، ۲ - ۱۶۱ ق. - نظر اهل سنت
 حسین بن علی علیه السلام امام سوم، ۴ - ۶۱ ق. - سوگواری ما - احادیث
 واقعه کربلا ۱۶۱ ق. - دیدگاه اهل سنت
 واقعه کربلا ۱۶۱ ق. - احادیث اهل سنت
 سوگواری های اسلامی
 BP ۱۱۷ / ۲۵ / ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۶-۰۶۲-۵
 ۱۳۹۴
 ۲۸۸۱۳۳

تاریخچه عزاداری اهل سنت بر امام حسین علیه السلام
 پژوهشی مستند پیرامون پیشینه سوگواری، واقعه عاشورا، تحریف
 مولف: حسین تهرانی
 انتشارات: طوبای محبت
 تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
 چاپخانه: طه
 نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۶-۰۶۲-۵
 قیمت دوره: ۲۰۰۰ تومان

نشانی: قم، بلوار سمیه، خیابان عباس آباد (شهیدین)، پلاک ۱۱۲
 ۰۹۱۲۲۵۱۳۹۶۷ - ۰۹۱۴۶۵۱۴۳۲۹ - ۰۲۵-۳۷۸۳۲۲۱۴۳ - ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۶۶

مرکز توزیع بین المللی کتب و آثار اسلامی و رسالت غدیر

www.tobaymohebat.ir

info@tobaymohebat.ir

www.islamicbookshop.net

سامانه پیامک: ۲۵۱ ۱۰ ۱۳۳۳۰ ۵۰۰۰

بیت‌الاحزان ۴ حاجرت

پیشگفتار

واقعه کربلا، حادثه جانگدازی بود که در دهم محرم سال ۶۱ هجری اتفاق افتاد. هر کس که ماجرای این رویداد و آنچه را که در روز عاشورا به وقوع پیوست بخواند، یا از زبان کسی بشنود، به طور حتم از آنچه که بر امام حسین (علیه السلام) و اهل بیت و اصحاب او وارد شده، عمیقاً محزون و متأثر خواهد شد. آنگاه، بار سفر می‌بندد و به سوی آن حضرت سفری باطنی و معنوی می‌کند و به او جذب شده و با او همدردی و همدلی می‌نماید. این حادثه حتی بر غیر مسلمانان نیز تأثیر گذاشته، و آنان نیز تأثرات روحی خودشان را از این واقعه اظهار نموده‌اند.

«پرفسور براون» مستشرق معروف، درباره فاجعه مصیبت بار کربلا می‌گوید:

«یادآوری واقعه کربلا که در آن سبط رسول خدا (علیه السلام) بعد از تحمل آزار و عطش به شهادت رسید، کافی است تا در سردترین و سست‌ترین افراد اثر گذارد»^۱.

او همچنین می گوید:

«آیا قلبی پیدا می شود که وقتی که درباره کربلا سخنی به گوش
او می رسد، مالا مال از حزن و اندوه نگردد؟ حتی غیر مسلمانان
هم نمی توانند پاکی روحی را که این جنگ اسلامی در برداشت
انکار کنند»^۱.

روی این جهت علاوه بر شیعیان، بسیاری از پیروان ادیان دیگر نیز
برای آن امام مظلوم مجلس عزا به پا و در سوگ او عزاداری می نمایند. که
بیان ویژگی ها و کیفیت مجالس عزاداری غیر مسلمانان در کشورها و
شهرهای مختلف، خود چندین جلد کتاب را به خود اختصاص خواهد
داد.

در این بین تنها یک گروه به دیده انتقاد به این مسأله نگریسته، و مردم
را از اقامه مجلس عزای امام حسین علیه السلام نهی می کنند و آن را بدعت و برپا
کنندگان چنین مجالسی را بدعت گذار می نامند، و آنها وهابی ها هستند که
با کمال تأسف خودشان را سنی و پیرو سیره و روش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نیز
می دانند! غافل از اینکه سنت واقعی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در این مورد بر خلاف
آن چیزی است که آنها مدعی آن هستند.

در این مجموعه به یاری خداوند ثابت می کنیم که اهل سنت بر عکس
وهابیت، به پیروی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اصحاب و تابعین، این سیره و
روش را ادامه داده، و در مناسبت های مختلف بویژه در ماه محرم مجلس
عزا به پا می نمایند و در مصائب امام حسین علیه السلام اشک می ریزند. که ما در
این کتاب که در ۲۰ بخش تنظیم شده است، ابتدا به عنوان مقدمه اشاره به

آیات و روایاتی که در فضیلت گریه وارد شده است نموده و همچنین مشروعیت عزاداری از دیدگاه اهل سنت را ثابت کرده، سپس مواردی از عزاداری پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در سوگ اموات و شهدای راه حق به ویژه امام حسین علیه السلام را متذکر شده و به دنبال آن گزیده‌ای از عزاداری اصحاب و تابعین که بیانگر تاریخچه عزاداری اهل سنت از زمان به شهادت رسیدن امام حسین علیه السلام در کربلا می‌باشد را مطرح ساخته و سپس به ذکر نمونه‌هایی از مجالس و محافل که در طول تاریخ توسط اهل سنت در کشورها، شهرها و بلاد مختلف در رابطه با عزاداری بر امام حسین علیه السلام برگزار گردیده است، پرداختیم و در خاتمه دیدگاه اهل سنت پیرامون شخصیت امام حسین علیه السلام و ماهیت یزید را نقل نمودیم.

امید است که این اثر، چراغی باشد بر فروغ، فراروی رهنوردان حق و حقیقت و با مورد قبول واقع شدنش در پیشگاه حضرت باری تعالی و منظور نظر قرار گرفتن در نزد حضرت بقیه الله الاعظم علیه السلام ذخیره‌ای باشد برای سرای دیگر. آمین.

و ما توفیقی إلا بالله علیه توکلت و الیه أنیب

شعبان المعظم ۱۴۲۳

قم / حسین تهرانی

فهرست مطالب

پیشگفتار ۱۳

بخش اول

اقسام گریه

۱. گریه بر مصائب آل رسول ﷺ ۱۹
۲. گریه ترس و هراس ۱۹
۳. گریه در فقدان دوستان و نزدیکان ۲۰
۴. گریه رنج و مشقت ۲۰
۵. گریه بر کار اجباری ۲۰
۶. گریه فراق ۲۰
۷. گریه شوق ۲۰
۸. گریه عاطفی ۲۱
۹. گریه پیوند و عهد ۲۱
۱۰. گریه نفاق ۲۲

۱۱. گریه ذلت و شکست ۲۲
۱۲. گریه عقوبتی ۲۲
۱۳. گریه نیاز ۲۴
۱۴. گریه آرزو ۲۴
۱۵. گریه غبطه ۲۵
۱۶. گریه اضطراب ۲۵
۱۷. گریه انتظار ۲۵
۱۸. گریه حسرت ۲۵
۱۹. گریه ندامت ۲۶
۲۰. گریه مکرو و خدعه ۲۶

بخش ۲

گریه از دیدگاه قرآن

۱. اشک، نشانه خشوع در برابر پروردگار ۲۹
۲. اشک نشانه تأثیرپذیری آیات پروردگار بر انسان ۲۹
۳. اشک، نشانه بندگان خوب پروردگار ۳۰

بخش ۳

گریه از دیدگاه روایات

- فرهنگ گریه ۳۳
۱. گریان نبودن در قیامت ۳۴

۲. مورد علاقه خداوند ۳۴
۳. جلب محبت خداوند ۳۴
۴. رحمت خداوند ۳۵
۵. برتر از هر چیز نزد خداوند ۳۵
۶. قرب به خداوند ۳۵
۷. جلب رحمت بر امت ۳۶
۸. بهترین فرصت برای دعا ۳۶
۹. دوری از جهنم ۳۶
۱۰. نورانیت قلب ۳۷
۱۱. خشم الهی را فرو می نشاند ۳۷
۱۲. سلاحی کارآمد ۳۷
۱۳. پاک شدن از گناهان ۳۸
۱۴. رفع عذاب از سایر اجزای بدن ۳۸
۱۵. إعطای کاخی در بهشت در ازای هر قطره اشک ۳۸
۱۶. مغفرت و رضوان الهی در روز قیامت ۳۹

بخش ۴

عزاداری از دیدگاه قرآن

۱. عزاداری فریاد ستمدیدگان علیه ستمگران ۴۳
۲. عزاداری و مودّت اهل بیت (علیهم السلام) ۴۵
۳. عزاداری و بزرگداشت شعایر الهی ۴۷
۴. سوگواری حضرت یعقوب (علیه السلام) در فراق حضرت یوسف (علیه السلام) ۵۰

بخش ۵

عزاداری از دیدگاه روایات اهل سنت

- ۵۷ بررسی روایاتی که دلالت بر منع گریه دارد
- ۵۹ توضیح ابن عباس و عایشه در مورد روایات فوق
- ۶۵ سیره عمر در مورد گریه بر اموات

بخش ۶

عزاداری از دیدگاه فقهای اهل سنت

- ۷۱ رجحان گریه بر اموات
- ۷۱ استناد فقهای اهل سنت به سیره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
- ۷۲ دیدگاه شافعی و حنابل پیرامون مشروعیت گریه بر اموات
- ۷۲ دیدگاه «سبکی» پیرامون مشروعیت گریه بر اموات

بخش ۷

عزاداری در سوگ بزرگان اهل سنت

- ۷۵ عزاداری در مرگ جوینی
- ۷۶ عزاداری در مرگ احمد بن حنبل
- ۷۶ عزاداری در مرگ عبدالمؤمن
- ۷۶ عزاداری در مرگ ابن جوزی
- ۷۷ عزاداری در مرگ ابن تیمیه

بخش ۸

عزاداری در سیره پیامبر اکرم (ص)

- ۸۴ مواردی از عزاداری پیامبر اکرم (ص)
- ۸۴ عزاداری پیامبر اکرم (ص) بر عترت خود
- ۸۵ عزاداری پیامبر اکرم (ص) بر جدش حضرت عبدالمطلب (ص)
- ۸۵ عزاداری پیامبر اکرم (ص) بر حضرت حمزه (ص)
- ۹۱ عزاداری پیامبر اکرم (ص) بر شهدای جنگ موته
- ۹۱ عزاداری پیامبر اکرم (ص) در شهادت جعفر بن ابی طالب (ص)
- ۹۲ عزاداری پیامبر اکرم (ص) در کنار قبر مادرش حضرت آمنه (ص)
- ۹۳ عزاداری پیامبر اکرم (ص) بر حضرت فاطمه بنت اسد (ص)
- ۹۳ گریه پیامبر (ص) در عیادت سعد بن عبادہ
- ۹۴ گریه پیامبر (ص) در کنار قبر دخترش
- ۹۴ گریه پیامبر (ص) در مرگ فرزندش ابراهیم
- ۹۶ گریه پیامبر (ص) در مرگ عثمان بن مظعون

بخش ۹

عزاداری در سیره صحابه

- ۱۰۱ عزاداری صحابه پس از شهادت پیامبر اکرم (ص)
- ۱۰۱ ۱. رثاء حضرت زهرا (ص) در سوگ رسول خدا (ص)
- ۱۰۴ ۲. رثاء صفیه دختر عبدالمطلب بر پیامبر (ص)
- ۱۰۶ ۳. اشعار «حسن بن ثابت» در رثاء پیامبر (ص)

۴. مرثیه ابوسفیان بن حارث بن عبدالمطلب بن هشام در رثاء پیامبر
۵. مرثیه «ابودؤیب هذلی» در رثاء پیامبر
۶. مرثیه «ابوهیثم بن تیهان» در رثاء پیامبر
۷. مرثیه «امّ رعله» در رثاء پیامبر
۸. مرثیه «عامر بن طفیل» در رثاء پیامبر
۹. مرثیه «سواد بن قارب» در رثاء پیامبر
- مرثیه‌های صحابه در سوگ حضرت حمزه
۱۰. مرثیه «صفیه» در سوگ برادرش حضرت حمزه
۱۱. مرثیه «کعب بن مالک» در سوگ حضرت حمزه
۱۲. مرثیه «حسان بن ثابت» در رثاء حضرت حمزه
- مرثیه کعب بن مالک انصاری در رثاء عبید
۱۸. مرثیه «حسان بن ثابت» در سوگ جعفر بن ابی طالب و شهدای مویه
- مرثیه‌های صحابه پیامبر در سوگ شهدای روز «رجیع»
۱۲۰. مرثیه «نعم» در سوگ همسرش «شماس»
۱۲۲. مرثیه همسر «عثمان بن مظعون» در رثاء وی

بخش ۱۰

عزاداری پیامبر اکرم بر امام حسین

۱. گریه پیامبر هنگام ولادت امام حسین
۲. خواب امّ الفضل و تعبیر آن توسط پیامبر اکرم
۳. سوگواری پیامبر در منزل امّ المؤمنین حضرت امّ سلمه
۴. سوگواری رسول خدا در منزل امّ المؤمنین، حضرت زینب
۵. گریه رسول خدا در منزل عایشه

۶. گریه رسول خدا ﷺ در خانه امام امیرمؤمنان علی ﷺ ۱۳۴

۷. گریه پیامبر ﷺ هنگام اطلاع از شهادت امام حسین ﷺ ۱۳۵

بخش ۱۱

عزاداری اصحاب بر امام حسین ﷺ

۱. عزاداری امام امیرمؤمنان علی ﷺ به هنگام عبور از سرزمین کربلا ۱۴۱

۲. عزاداری «ابن عباس» بر امام حسین ﷺ ۱۴۳

۳. عزاداری «انس بن مالک» بر امام حسین ﷺ ۱۴۴

۴. عزاداری «زید بن ارقم» بر امام حسین ﷺ ۱۴۴

۵. عزاداری اُمّ المؤمنین حضرت اُمّ سلمه ﷺ بر امام حسین ﷺ ۱۴۵

۶. عزاداری زنان بنی هاشم در شهادت امام حسین ﷺ ۱۴۹

بخش ۱۲

عزاداری تابعین بر امام حسین ﷺ

۱. عزاداری حسن بصری بر امام حسین ﷺ ۱۵۳

۲. عزاداری مختار ثقفی ۱۵۴

۳. عزاداری توّابین در کنار قبر شهیدان کربلا ۱۵۴

۴. عزاداری مردم کوفه، شام و مدینه بر امام حسین ﷺ ۱۵۵

بخش ۱۳

عزاداری اهل سنت بر امام حسین ﷺ

تشکیل مجالس عزاداری بر امام حسین ﷺ توسط اهل سنت ۱۶۳

- خطابه واعظان اهل سنت در عزای امام حسین علیه السلام ۱۶۳
- نمونه‌ای از مقتل نویسی توسط اهل سنت ۱۶۴
- برپایی مجالس عزاداری بر امام حسین علیه السلام توسط مذاهب مختلف اهل سنت .. ۱۶۴
- کتاب «روضه الشهداء» و بهره‌وری از آن ۱۶۹
- در مجالس عزاداری شیعه و سنی ۱۶۹
- عزاداری اهل سنت در پاکستان ۱۷۲
- عزاداری اهل سنت در هندوستان ۱۷۳

بخش ۱۴

پیشینه سوگواری اهل سنت بر امام حسین علیه السلام

- سابقه عزاداری بر امام حسین علیه السلام در عصر پیامبر صلی الله علیه و آله ۱۷۷
- نخستین سوگواری‌ها بعد از عاشورا ۱۷۸
- عزاداری خاندان یزید ۱۸۲
- شیوه عزاداری در قرون نخستین اسلامی ۱۸۲
- شاعران و سروده‌های عاشورایی ۱۸۳
- مرثیه «خالد بن معدان» در رثاء امام حسین علیه السلام ۱۸۴
- گسترش عزاداری حسینی ۱۸۷
- مرثیه «محمد بن ادریس شافعی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۱۸۸
- تاریخ نگاران اهل سنت و گزارش عاشورا ۱۹۰
- «محمد بن جریر طبری» و گزارش او از واقعه کربلا ۱۹۰
- عزاداری در عصر آل بویه (۴۴۷-۳۳۴) ۱۹۱
- نخستین شاعران فارسی مرثیه سرا ۱۹۲
- اشعار «کسایی مروزی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۱۹۳

- اشعار «حکیم ناصر خسرو قبادیانی بلخی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۱۹۴
- عزاداری پس از سقوط «آل بویه» ۱۹۴
- غزنویان و عزاداری بر سیدالشهداء علیه السلام ۱۹۵
- اشعار «ابوالمجد مجدود سنایی غزنوی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۱۹۶
- عزاداری در نظامیه بغداد ۱۹۷
- «محمد بن عبدالله بلخی» و منبر حسینی ۱۹۸
- «علی بن الحسین غزنوی» و منبر حسینی ۱۹۹
- اشعار «شمس طبسی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۰
- اشعار «کمال الدین اسماعیل» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۰
- اشعار «مصلح الدین سعدی شیرازی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۱
- اشعار «جلال الدین محمد مولوی بلخی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۱
- اشعار «سیف الدین فرغانی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۲
- اشعار «اوحدی مراغه‌ای» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۳
- اشعار «خواجوی کرمانی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۴
- اشعار «سلمان ساوجی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۴
- اشعار «محمد بن حسام خوسفی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۶
- عزاداری در خراسان و ماوراء النهر ۲۰۶
- اشعار «عطار نیشابوری» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۷
- اشعار «سلطان ولد» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۸
- اشعار «شافعی» در رثاء امام حسین علیه السلام ۲۰۸
- گسترش عزاداری بر امام حسین علیه السلام در شهرها و نواحی اهل سنت ۲۱۰
- شام در آستانه حمله مغولان، بر امام حسین علیه السلام گریست ۲۱۰
- تیموریان و فراگیری عزاداری بر امام حسین علیه السلام (۷۸۲-۹۱۱) ۲۱۱

- ۲۱۲ کمال‌الدین ملاحسین واعظ کاشفی (م ۹۱۰)
 ۲۱۵ فخرالدین علی صفی کاشفی (م ۹۳۹)
 ۲۱۶ منقبت‌خوانی و مداحی
 ۲۱۸ درخواست ایراد خطبه به نام دوازده امام علیهم السلام
 ۲۲۰ نورالدین عبدالرحمان جامی (۸۸۹-۸۱۷)
 ۲۲۱ دربار تیموری و مراسم عزاداری
 ۲۲۲ «امیر تیمور» و نقش او در ترویج عزاداری
 ۲۲۴ عزاداری اهل سنت پس از تیموریان (قرن یازدهم تاکنون)
 ۲۲۶ آسیای میانه و عزاداری بر سیدالشهداء علیه السلام
 ۲۲۹ عزاداری در شبه قاره و جنوب شرق آسیا
 ۲۳۸ جنوب شرق آسیا
 ۲۳۹ اهل سنت در افغانستان و عزاداری حسینی
 ۲۴۷ مرقد امام زاده یحیی بن زید بن علی بن الحسین علیه السلام
 ۲۴۷ عزاداری گُردهای سُنی
 ۲۴۸ اشعار «رضا طالبانی کرکوک» در رثاء امام حسین علیه السلام
 ۲۵۰ اشعار «عبدالله سنندجی» در رثاء امام حسین علیه السلام
 ۲۵۱ اشعار «جوهری سنندجی» در رثاء امام حسین علیه السلام
 ۲۵۳ اشعار «ملک الکلام مجدی سقزی» در رثاء امام حسین علیه السلام
 ۲۵۵ تأسف «مولوی تایجوزی» از غصب خلافت امام امیرمؤمنان علی علیه السلام
 ۲۵۵ عزاداری در قلمرو عثمانی
 ۲۵۹ شمال آفریقا
 ۲۶۰ عزاداری در قفقاز

بخش ۱۵

چه کسانی با مجالس عزاداری امام حسین علیه السلام به مبارزه برخاستند؟

- «بنی امیه» و مبارزه آنان با تشکیل مجالس عزاداری بر امام حسین علیه السلام ۲۶۵
 «بنی عباس» و مبارزه آنان با تشکیل مجالس عزاداری بر امام حسین علیه السلام ۲۶۷
 مبارزه روشنفکران و دست‌نشانگان غرب، با عزاداری بر امام حسین علیه السلام ... ۲۶۸

بخش ۱۶

بروز حوادث شگفت‌انگیز بعد از واقعه عاشورا از دیدگاه اهل سنت

۱. گرفتگی خورشید و دیگرگونی اجرام آسمانی در شهادت امام حسین علیه السلام ... ۲۷۱
۲. سرخ شدن آسمان در روز شهادت امام حسین علیه السلام ۲۷۲
۳. بارش خون از آسمان در روز شهادت امام حسین علیه السلام ۲۷۶
۴. جاری شدن خون از زمین در روز شهادت امام حسین علیه السلام ۲۷۹
۵. تبدیل شدن اشیاء مختلف به خون و... در روز شهادت امام حسین علیه السلام ... ۲۸۳
۶. تبدیل شدن خاک به خون در روز شهادت امام حسین علیه السلام ۲۸۸
۷. نورانی شدن مطبخ و طواف پرندگان در اطراف سر امام حسین علیه السلام ۲۸۹
۸. سوگواری جنّ بر شهادت امام حسین علیه السلام ۲۹۱

بخش ۱۷

عاشورا از دیدگاه اهل سنت

- عاشورا از منظر خردورزان ۲۹۵
- اصول پنج‌گانه مذهب «معتزله» ۲۹۶
- امر به معروف و نهی از منکر انگیزه اصلی امام حسین علیه السلام در قیام کربلا ۲۹۷
- عاشورا از دیدگاه «قاضی عبدالجبار معتزلی» ۲۹۹
- عاشورا از دیدگاه «حافظ» ۳۰۳
- قرائت «ابن جوزی» از عاشورا ۳۰۶
- عاشورا از دیدگاه «ابن ابی الحدید معتزلی» ۳۱۱
- عاشورا از دیدگاه «ابن اکبر اندلسی» ۳۱۵

بخش ۱۸

تحریف واقعه عاشورا

- تحریف حقایق و توجیه جنایت ۳۲۵
- تحریف واقعه عاشورا توسط «ابن عربی» ۳۲۸
- واگذاری ولایت به «بنی امیه» توسط پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از دیدگاه «ابن عربی» ۳۲۹
- تبرئه و تقدیس چهره «بنی امیه» توسط «ابن عربی» ۳۳۱
- به قتل رسیدن امام حسین علیه السلام با شمشیر پیامبر صلی الله علیه و آله از دیدگاه «ابن عربی» ۳۳۳
- تحریف واقعه عاشورا توسط «ابن تیمیه» ۳۳۶
- تهمت «ابن تیمیه» به امام امیر مؤمنان علی علیه السلام ۳۳۷
- فضیلت تراشی «ابن تیمیه» برای «یزید بن معاویه» ۳۳۸

- ۳۳۹ عدم جواز قیام علیه حاکم ستمگر از دیدگاه «ابن تیمیه»
- ۳۴۰ «ابن تیمیه» و انکار مرقد امام حسین علیه السلام در کربلا
- ۳۴۲ تناقض گویی «ابن تیمیه» در مورد انتقال سر مقدس امام حسین علیه السلام
- ۳۴۳ عدم مصلحت در قیام امام حسین علیه السلام از دیدگاه «ابن تیمیه»
- ۳۴۳ امام حسین علیه السلام و پیشنهاد بیعت با یزید از دیدگاه «ابن تیمیه»
- ۳۴۴ تحریف واقعه عاشورا توسط «ابن کثیر»
- ۳۴۵ تأویل های «ابن کثیر» پیرامون واقعه عاشورا
- ۳۴۵ ۱. زیر سؤال بردن قیام امام حسین علیه السلام
- ۳۴۶ ۲. عدم اعتنای امام حسین علیه السلام به نظر بزرگان
- ۳۴۶ ۳. پیشنهاد امام حسین علیه السلام به «عمو بن سعد» به یکی از سه چیز...
- ۳۵۰ ۴. پشیمانی امام حسین علیه السلام در روز عاشورا نسبت به...
- ۳۵۱ ۵. جبرگرایی و قلمداد نمودن قیام امام حسین علیه السلام برخلاف خواست پروردگار
- ۳۵۴ ۶. ناراضایتی «ابن کثیر» از عزاداری شیعیان در روز عاشورا
- ۳۵۶ ۷. تبرئه و تقدیس «یزید بن معاویه»
- ۳۵۸ تحریف واقعه عاشورا توسط «ابن خلدون»
- ۳۵۸ لزوم اطاعت از سلطان چه نیکوکار و چه فاجر از دیدگاه «ابن خلدون»
- ۳۵۹ نقد و بررسی قیام امام حسین علیه السلام توسط «ابن خلدون»
- ۳۶۳ تخطئه نمودن قیام امام حسین علیه السلام
- ۳۶۸ محکوم نمودن امام حسین علیه السلام و انکار عدالت آن حضرت
- ۳۷۰ دفاع «ابن خلدون» از معاویه و فرزندش یزید
- ۳۷۰ اظهار ارادت «ابن خلدون» نسبت به «بنی امیه» و آرزوی حشر با آنان...
- ۳۷۰ توجیه عملکرد «معاویه» در تعیین «یزید» به ولایت عهدی
- ۳۷۱ مغلطه «ابن خلدون» پیرامون فسق یزید

- ۳۷۲ متهم نمودن امام حسین علیه السلام به بیعت با یزید
- ۳۷۳ نقد نظر «ابن خلدون» از دیدگاه دانشمندان

بخش ۱۹

امام حسین علیه السلام از دیدگاه اهل سنت

- ۳۸۰ ۱. علاقه پیامبر اکرم به امام حسین علیه السلام
- ۳۸۱ ۲. تأثیرگذاری پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امام حسین علیه السلام نسبت به یکدیگر
- ۳۸۱ ۳. امام حسین علیه السلام اهل بهشت
- ۳۸۱ ۴. نتیجه دوستی و دشمنی با امام حسین علیه السلام
- ۳۸۲ ۵. امام حسین علیه السلام محبوبترین فرد اهل زمین
- ۳۸۳ ۶. امام حسین علیه السلام محبوبترین فرد نزد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
- ۳۸۳ ۷. امام حسین علیه السلام سرور جوانان اهل بهشت
- ۳۸۴ ۸. امام حسین علیه السلام محبوب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
- ۳۸۴ ۹. امام حسین علیه السلام ریحانه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
- ۳۸۴ ۱۰. امام حسین علیه السلام شبیهترین مردم به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
- ۳۸۵ ۱۱. جایگاه امام حسین علیه السلام در میان اهل زمین نسبت به اهل آسمان
- ۳۸۷ ۱۲. برکات امام حسین علیه السلام
- ۳۸۷ ۱۳. تواضع «ابن عباس» نسبت به امام حسین علیه السلام
- ۳۸۷ ۱۴. تغییر حالات امام حسین علیه السلام به هنگام نماز
- ۳۸۸ ۱۵. جایگاه امام حسین علیه السلام در مسجد رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۳۸۸ ۱۶. امام حسین علیه السلام محبوبترین فرد در نزد مردم
- ۳۸۹ ۱۷. علم، عبادت و دیانت امام حسین علیه السلام

۱۸. امام حسین علیه السلام و عبادت و راز و نیاز او در شب عاشورا ۳۸۹
۱۹. کرم و جود امام حسین علیه السلام ۳۸۹
۲۰. مهمان نوازی امام حسین علیه السلام ۳۹۱
۲۱. امام حسین علیه السلام و پاداش به یک احسان ۳۹۲
۲۲. گذشت امام حسین علیه السلام ۳۹۳
۲۳. عذر پذیری امام حسین علیه السلام ۳۹۴
۲۴. ویژگی های اخلاقی امام حسین علیه السلام ۳۹۴
۲۵. اوصاف امام حسین علیه السلام ۳۹۶
۲۶. عبادت امام حسین علیه السلام ۳۹۶
۲۷. شجاعت امام حسین علیه السلام ۳۹۶
۲۸. رسوا کردن قدرت ناحق ۳۹۷
۲۹. مفاخره امام حسین علیه السلام با معاویه ۳۹۸
۳۰. عزت امام حسین علیه السلام ۳۹۹
۳۱. امام حسین علیه السلام مرگ شرافتمندانه را بر زندگی پست ترجیح داد ۴۰۰
۳۲. امام حسین علیه السلام و عدم پذیرش ذلت ۴۰۱
۳۳. امام حسین علیه السلام و عدم پذیرش بیعت وی با یزید ۴۰۱
۳۴. ظلم ستیزی امام حسین علیه السلام ۴۰۱
۳۵. امام حسین علیه السلام آینه تمام نمای پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله ۴۰۳
۳۶. تبدیل شدن خاک به خون در روز شهادت امام حسین علیه السلام در کربلا ۴۱۳
۳۷. پیشگویی جبرئیل از شهادت امام حسین علیه السلام در کربلا ۴۱۴
۳۸. پیشگویی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از شهادت امام حسین علیه السلام در کربلا ۴۱۵
۳۹. کیفر دردناک قاتل امام حسین علیه السلام ۴۱۶
۴۰. امام حسین علیه السلام برترین شهید ۴۱۷

بخش ۲۰

یزید از دیدگاه اهل سنت

- ۴۲۱ شناسنامه «یزید»
- ۴۲۲ «یزید» و عیاشی در جنگ
- ۴۲۲ «یزید» در گفتار امام حسین علیه السلام
- ۴۲۳ جنایات‌های «یزید»
- ۴۲۴ عیش و عشرت «یزید»
- ۴۲۶ «یزید» و افسای نامه «عمر» به «معاویه»
- ۴۲۷ اشعار کفرآمیز «یزید»
- ۴۲۸ سخن «جرج جرداق» پیرامون رفتار اخلاقی «یزید»
- ۴۲۸ «یزید» قاتل امام حسین علیه السلام
- ۴۲۹ دستور «یزید» به قتل امام حسین علیه السلام
- ۴۳۱ فرستادن جایزه برای ابن زیاد به خاطر کشتن امام حسین علیه السلام
- ۴۳۱ افتخار «یزید» به قتل امام حسین علیه السلام
- ۴۳۳ اعتراف فرزند «یزید»
- ۴۳۴ نامه «ابن عباس» به «یزید»
- ۴۳۷ بنی‌امیه از دیدگاه «ابوحنیفه»
- ۴۳۷ نظر علمای اهل سنت پیرامون لعن بر «یزید»
- ۴۳۹ نظریه مخالفان لعن
- ۴۳۹ عدم جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «ابی حامد غزالی»
- ۴۴۴ عدم جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «ابن عربی»
- ۴۴۵ عدم جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «ابن تیمیه»

- نظریه اکثریت اهل سنت پیرامون لعن بر «یزید» ۴۴۵
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه امویان ۴۴۶
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه فرزندان «معاویه بن یزید» ۴۴۶
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «عمر بن عبدالعزیز» ۴۴۷
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «ابوالفرج اصفهانی» ۴۴۸
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «حسن بصری» ۴۴۸
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «احمد بن حنبل» ۴۴۹
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «عمرو بن جاحظ» ۴۴۹
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «طبرانی» ۴۵۰
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «قاضی ابویعلی حنبلی» ۴۵۱
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «الجهوری» ۴۵۱
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «جلال الدین سیوطی» ۴۵۲
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «شوکانی» ۴۵۳
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «ابن عساکر» ۴۵۳
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «ابن رشد» ۴۵۴
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «ابوالفرج بن جوزی» ۴۵۵
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «محمد بن طلحة شافعی» ۴۵۶
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «سبط بن جوزی» ۴۵۶
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «سعد الدین تفتازانی» ۴۵۷
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «یافعی» ۴۵۸
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «شمس الدین ذهبی» ۴۵۸
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «ابراهیم جوینی» ۴۵۹
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «جلال الدین محمد بلخی» ۴۵۹
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «آلوسی» ۴۵۹

- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «حمدالله مستوفی» ۴۶۰
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «ابن صباغ مالکی» ۴۶۰
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «نور الدین عبدالرحمان جامی هروی» ۴۶۱
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «ابن خلدون» ۴۶۱
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «فضل الله بن روزبهان» ۴۶۲
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «شمس الدین محمد بن طولون» ۴۶۳
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «عبدالواسع نظامی باخرزی» ۴۶۳
- جواز لعن بر «یزید» از دیدگاه «قندوزی حنفی» ۴۶۴
- اشعار شعرا پیرامون لعن بر «یزید» ۴۶۵
- اشعار «امیر علی شیرنوائی» پیرامون لعن بر «یزید» ۴۶۵
- اشعار «کمال الدین اسماعیل» پیرامون لعن بر «یزید» ۴۶۷
- اشعار «حکیم سنائل» پیرامون لعن بر «یزید» ۴۶۷
- اشعار «میرزا قوام الدین محمد حسن قزوینی» پیرامون لعن بر «یزید» ۴۶۸

فهرست‌ها

- فهرست منابع و مصادره ۴۷۱
- فهرست مطالب ۴۹۱